

Tilburg University

Zweeds model

van Dijk, J.J.M.

Published in:
Secondant

Publication date:
2013

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Dijk, J. J. M. (2013). Zweeds model. *Secondant*, 27(1), 52-52.
<http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/secondant/2013/secondant1-2013.pdf>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Column

ZWEEDS MODEL

De ChristenUnie werkt aan een initiatiefwet om het bezoeken van prostitutie strafbaar te maken. In Zweden is dat ook gebeurd. En met groot succes, zegt de regering. Prostitutie is uit het straatbeeld verdwenen. Betaalde seks wordt tegenwoordig door alle Zweedse mannen afgewezen. En omdat er vrijwel geen prostitutie meer is, zou ook de vrouwenhandel sterk zijn verminderd. Noorwegen, Finland en Spanje (Barcelona) hebben het Zweedse model inmiddels overgenomen. Ierland heeft het in studie. De Franse minster van vrouwenzaken overweegt invoering. In kringen van het Europese Parlement wordt al over een Europese 'hoerenlopersrichtlijn' gesproken.

Moeten we de Europese (Christen) Unie hierin volgen? Het staat vast dat in Nederland binnen de gegunde sector prostituees nog steeds op grote schaal worden uitgebuit. Er is dus reden om

Jan van Dijk is emeritus hoogleraar Victimologie en Menselijke Veiligheid aan de Universiteit van Tilburg.

open te staan voor nieuwe initiatieven. Probleem daarbij is wel dat de door de Zweden omarmde uitbanning van prostitutie een lange voorgeschiedenis kent. Zoals bekend heeft de Rooms-Katholieke Kerk prostitutie door de eeuwen heen bestreden. En, zoals ook bekend, zonder daarmee ooit enig resultaat te boeken. In de huidige tijd heeft de kerk in de strijd tegen de prostitutie een bondgenoot in de orthodoxe feministen gevonden. Tijdens de onderhandelingen over het VN Verdrag tegen Mensenhandel vormden de Heilige Stoel en de feministische fundamentalisten een monsterverbond. Eendrachtig pleitten ze ervoor alle vormen van prostitutie als uitbuiting te bestempelen. De Nederlandse delegatie heeft daar toen, met het oog op de gegunde seksbedrijven in ons land, een stokje voor gestoken. Maar nu is de uitbanning van prostitutie dus op de internationale agenda weer helemaal terug. En wel met het vrouwvriendelijke Zweedse model!

Maar waarom heet het criminaliseren van prostitutiebezoek eigenlijk het Zweedse model? Het aanbieden en afnemen van betaalde seks is toch ook in de Verenigde Staten al sinds mensenheugenis verboden? Waarom heet het dan niet het Amerikaanse model? Omdat het daar nooit heeft gewerkt, natuurlijk. En dus voor niemand een model kan wezen. Maar als het beleid in de Verenigde Staten is mislukt, hoe kan het dan in Zweden zo'n succes zijn? Of berust dat succes van het Zweedse model op christelijk-feministische propagandapraat? Om op deze vraag een antwoord te krijgen, hoeft men slechts bij Google de zoekwoorden 'Stockholm' en 'escortgirl' in te tikken.

Nergens in Europa is er zo'n groot digitaal aanbod van sekswerkers als in prostitutievrij Zweden! Het succes van het Zweedse model bestaat er uit dat Zweedse 'modellen' nu op geheime adressen werken en hun klanten via internet en mobiele telefoons werven. De positie van de sekswerkers is er door verzwakt. Dat Zweedse mannen nu sociaal wenselijke antwoorden geven op enquêtevragen over prostitutiebezoek is dan een schrale troost.

In Denemarken heeft de nieuwe sociaal-democratische regeringscoalitie de plannen voor invoering van het Zweedse model in de ijskast gezet. Deense hulpverleners waarschuwden voor Stockholmse toestanden. Het risico dat het prostitutiewezen ook in Denemarken ondergronds zou gaan, werd te groot geacht. Ook in Nederland zullen zulke voorstellen er slechts toe leiden dat de nog steeds niet bij de wet geregelde escortsector nog sneller gaat groeien dan deze toch al doet. Googelt u maar even 'Amsterdam' en 'escortgirl'. De advertenties komen voor een groot deel van in Ierland gevestigde websites – die ook naar voren komen in een zoekopdracht naar escorts in Stockholm. Qua praktische resultaten verschillen de Zweedse en Nederlandse modellen niet eens zoveel van elkaar. Beiden gaan voorbij aan de snelle digitalisering van de seksindustrie binnen de Unie. Het Zweeds-Nederlandse struisvogelmodel! Laten ze daar in Brussel eens een richtlijn over maken. <<